

**АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ПІВДЕННЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ**

**РІШЕННЯ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ**

від 17.08.2023 р.

№ 65/30-р/к

Справа № 37-01/2023

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

У ході здійснення державного контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції, зокрема, під час встановлення органами місцевого самоврядування місцевих податків і зборів встановлено, що Чорноморська міська рада Одеського району Одеської області (далі – Чорноморська міська рада) прийняла рішення від 26.06.2019 № 444- VII «Про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку на території Чорноморської міської ради Одеської області на 2020 рік» (далі – Рішення 1) зі змінами, внесеними рішенням від 12.07.2022 № 232 – VIII «Про внесення змін до рішення Чорноморської міської ради Одеського району Одеської області від 26.06.2019 №444 -VII «Про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку на території Чорноморської міської ради Одеського району Одеської області (зі змінами та доповненнями)» (далі – Рішення 2), яким встановлено пільги комунальним підприємствам, заснованим Чорноморською міською радою щодо сплати податку за земельні ділянки у розмірі 100 відсотків.

Встановлення Чорноморською міською радою для комунальних підприємств, заснованим Чорноморською міською радою, сплати податку за земельні ділянки у розмірі 100 відсотків пільги може призвести до надання таким суб'єктам господарювання переваг, які ставитимуть їх у привілейоване становище стосовно конкурентів - суб'єктів господарювання інших форм власності, зокрема, приватної, які діють (можуть почати діяти) на тих самих товарних ринках, що й підприємства комунальної форми власності. Це матиме негативний вплив на формування конкурентних відносин на ринках.

За результатами розгляду справи № 37-01/2023 такі дії Чорноморської міської ради визнано порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 3 статті 50, абзацом сьомим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, шляхом надання окремим суб'єктам господарювання пільг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що може призвести до спотворення конкуренції.

Адміністративна колегія Південного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали справи № 37-01/2023 про вчинення Чорноморською міською радою порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбачених пунктом 3 статті 50, абзацом сьомим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», подання з попередніми висновками від 26.07.2023 № 65-03/100п, першого відділу досліджень та розслідувань Південного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України,

ВСТАНОВИЛА:

1. Предмет справи

- (1) Дії Чорноморської міської ради, які полягають у встановленні в Рішенні 1 зі змінами внесеними Рішенням 2 пільг комунальним підприємствам, заснованим Чорноморською міською радою щодо сплати податку за земельні ділянки у розмірі 100 відсотків, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 3 статті 50, абзацом сьомим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, шляхом надання окремим суб'єктам господарювання пільг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що може призвести до спотворення конкуренції.

2. Процесуальні дії

- (2) Розпорядженням адміністративної колегії Південного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі - Відділення) від 18.05.2023 № 65/41-рп/к розпочато розгляд справи № 37-01/2023 за ознаками вчинення Чорноморською міською радою порушень, передбачених пунктом 3 статті 50, абзацом сьомим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, шляхом надання окремим суб'єктам господарювання пільг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що може призвести до спотворення конкуренції.
- (3) Відділенням на адресу Чорноморської міської ради листом від 18.05.2023 №65-02/1039 з рекомендованим повідомленням про вручення поштового відправлення за трек-номером 06 000 271 667 81, направило посвідчену копію розпорядження від 18.05.2023 №65/4-рп/к про початок розгляду справи № 37-01/2023. Зазначене поштове відправлення 23.05.2023 вручено представнику Чорноморської міської ради, підтверджується повідомленням про вручення поштового відправлення за трек-номером 06 000 271 667 81.
- (4) Відділенням на адресу Чорноморської міської ради листом від 28.07.2023 № 65-02/1513, з рекомендованим повідомленням про вручення поштового відправлення за трек-номером 06 000 356 232 61, направлено копію подання з попередніми висновками від 26.07.2023 65-03/100п у справі № 37-01/2023. Зазначене поштове відправлення 01.08.2023 вручено представнику Чорноморської міської ради, що підтверджується повідомленням про вручення поштового відправлення за трек-номером 06 000 356 232 61.
- (5) Листом від 10.08.2023 №ВИХ-ВХ-3110-23-4142-2023(вх. №65-01/1449 від 10.08.2023) виконавчий комітет Чорноморської міської ради Одеського району Одеської області надав свої заперечення на подання з попередніми висновками від 26.07.2023 №65-03-100п у справі №37-01/2023.
- (6) Також листом від 17.08.2023 вх.№ 65-01/1480 Чорноморською міською радою були надані пояснення у справі №37-01/2023.

3. Відповідач

- (7) Відповідачем у справі є Чорноморська міська рада (ідентифікаційний код юридичної особи «інформація з обмеженим доступом»; місцезнаходження юридичної особи за даними Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (далі - ЄДР): «інформація з обмеженим доступом») за організаційно-правовою формою – орган місцевого самоврядування.
- (8) Відповідно до положень статей 5 та 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» міська рада входить до системи місцевого самоврядування та є органом місцевого самоврядування, що представляє відповідну територіальну громаду і здійснює від її імені

та в її інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншими законами.

- (9) Частиною першою статті 16 цього Закону передбачено, що органи місцевого самоврядування є юридичними особами і наділяються цим та іншими законами власними повноваженнями, в межах яких діють самостійно і несуть відповідальність за свою діяльність відповідно до закону.

4. Нормативно – правове регулювання

- (10) Статтею 19 Конституції України встановлено, що органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.
- (11) Відповідно до статті 2 Закону України «Про захист економічної конкуренції» відносини органів державної влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю із суб'єктами господарювання; суб'єктів господарювання з іншими суб'єктами господарювання, із споживачами, іншими юридичними та фізичними особами у зв'язку з економічною конкуренцією регулюються Законом України «Про захист економічної конкуренції». Цей Закон застосовується до відносин, які впливають чи можуть вплинути на економічну конкуренцію на території України.
- (12) Отже, реалізація Чорноморською міською радою, покладених на неї повноважень має здійснюватися з дотриманням вимог чинного законодавства, у тому числі Закону України «Про захист економічної конкуренції».
- (13) Відповідно до пункту 24 частини першої статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» виключною компетенцією сільських, селищних, міських рад є, зокрема, питання щодо встановлення місцевих податків і зборів відповідно до Податкового кодексу України.
- (14) Статтею 69 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» передбачено, що органи місцевого самоврядування відповідно до Податкового кодексу України встановлюють місцеві податки і збори.
- (15) Пунктом 4.1 статті 4 Податкового кодексу України (в редакції, що діяла на момент прийняття Рішення) (далі – ПК України) визначено, що Податкове законодавство України ґрунтується, зокрема, на принципах: - рівності усіх платників перед законом, недопущення будь-яких проявів податкової дискримінації; - забезпечення однакового підходу до всіх платників податків незалежно від соціальної, расової, національної, релігійної приналежності, форми власності юридичної особи, громадянства фізичної особи, місця походження капіталу; - нейтральності оподаткування - установа податків та зборів у спосіб, який не впливає на збільшення або зменшення конкурентоздатності платників податків.
- (16) Відповідно до пункту 12.3. статті 12 ПК України сільські, селищні, міські ради в межах своїх повноважень приймають рішення про встановлення місцевих податків та зборів та податкових пільг зі сплати місцевих податків і зборів до 15 липня року, що передусе бюджетному періоду, в якому планується застосування встановлюваних місцевих податків та/або зборів, та про внесення змін до таких рішень.
- (17) Пунктом 30.5 статті 30 ПК України передбачено, що податкові пільги, порядок та підстави їх надання встановлюються з урахуванням вимог законодавства України про захист економічної конкуренції виключно цим Кодексом, рішеннями Верховної Ради Автономної Республіки Крим та органів місцевого самоврядування, прийнятими відповідно до цього Кодексу.

5. Обставини справи

- (18) Відділенням, у межах здійснення державного контролю на території Чорноморської міської ради за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції, зокрема, під час встановлення органами місцевого самоврядування місцевих податків і зборів встановлено.
- (19) Чорноморською міською радою прийнято Рішення 1 зі змінами внесеними Рішенням 2.
- (20) Рішення 1 діє у 2023 році, Рішення 2 набирає чинності через шість місяців після припинення чи скасування воєнного стану, але не раніше 01.01.2023. У додатку № 2 до Рішення 1, зокрема, наведено «Перелік пільг для фізичних та юридичних осіб, наданих відповідно до пункту 284.1 статті 284 ПК України, із сплати земельного податку на території Чорноморської міської ради Одеської області на 2020 рік» (далі – Перелік пільг), а саме:

Група платників, категорія/цільове призначення земельних ділянок	Розмір пільги (відсотків суми податкового зобов'язання за рік)
1. Органи державної влади та органи місцевого самоврядування. 2. Заклади, установи та організації, які фінансуються з державного та місцевих бюджетів. 3. Військові формування, створені відповідно до законів України, Збройні Сили України та Національна гвардія України, Державна прикордонна служба України, Служба безпеки України, структурні підрозділи апарату МВС, територіальні органи, заклади, установи, організації та підприємства, що належать до сфери управління МВС та Національної поліції. 4. Особи, яким надані земельні ділянки для будівництва та обслуговування житла і об'єктів соціальної інфраструктури, будівництво яких здійснюється за рахунок державного та (або) місцевих бюджетів. 5. Комунальні підприємства, засновані Чорноморською міською радою Одеської області. 6. Спеціалізовані санаторії України для реабілітації, лікування та оздоровлення хворих. 7. Дитячі санаторно – курортні та оздоровчі заклади України незалежно від їх підпорядкованості, у тому числі дитячі санаторно-курортні та оздоровчі заклади України, які знаходяться на балансі підприємств, установ та організацій. 8. Благодійні організації, створені відповідно до закону, діяльність яких не передбачає одержання прибутків. 9. Дошкільні та загальноосвітні навчальні заклади незалежно від форм власності і джерел фінансування. 10. Підприємства, установи, організації, громадські організації фізкультурно-спортивної спрямованості, у тому числі аероклуби та авіаційно – спортивні клуби. 11. Товариства сприяння обороні України – за земельні ділянки, на яких розміщені спортивні споруди, що використовуються для проведення всеукраїнських, міжнародних змагань та навчально-тренувального процесу збірних команд України з видів спорту та підготовки спортивного резерву.	100

- (21) Отже, Чорноморська міська рада прийняла Рішення 1 зі змінами внесеними Рішенням 2, яким передбачено встановлення пільги у розмірі 100 відсотків щодо сплати земельного

податку для комунальних підприємств, які засновані Чорноморською міською радою Одеської області.

- (22) Відповідно до підпункту 12.3.7 пункту 12.3 статті 12 ПК України не дозволяється сільським, селищним, міським радам та радам об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, встановлювати індивідуальні пільгові ставки місцевих податків та зборів для окремих юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців і фізичних осіб або звільняти їх від сплати таких податків та зборів.
- (23) Згідно з пунктом 30.1 статті 30 ПК України податкова пільга – передбачене податковим та митним законодавством звільнення платника податків від обов'язку щодо нарахування та сплати податку та збору, сплата ним податку та збору в меншому розмірі за наявності підстав, визначених пунктом 30.2 цієї статті.
- (24) Пунктом 30.2 статті 30 ПК України встановлено, що підставами для надання податкових пільг є особливості, що характеризують певну групу платників податків, вид їх діяльності, об'єкт оподаткування або характер та суспільне значення здійснюваних ними витрат.
- (25) Відповідно до пункту 284.1 статті 284 ПК України, зокрема, органи місцевого самоврядування встановлюють ставки плати за землю та пільги щодо земельного податку, що сплачується на відповідній території.
- (26) Статтею 282 ПК України (в редакції, що діяла на момент прийняття Рішення) передбачені пільги щодо сплати податку для юридичних осіб. Від сплати податку звільняються:
- санаторно-курортні та оздоровчі заклади громадських об'єднань осіб з інвалідністю, реабілітаційні установи громадських об'єднань осіб з інвалідністю;
 - громадські об'єднання осіб з інвалідністю України, підприємства та організації, які засновані громадськими об'єднаннями осіб з інвалідністю та спілками громадських об'єднань осіб з інвалідністю і є їх повною власністю, де протягом попереднього календарного місяця кількість осіб з інвалідністю, які мають там основне місце роботи, становить не менш як 50 відсотків середньооблікової чисельності штатних працівників облікового складу за умови, що фонд оплати праці таких осіб з інвалідністю становить протягом звітного періоду не менш як 25 відсотків суми загальних витрат на оплату праці;
 - бази олімпійської та параолімпійської підготовки, перелік яких затверджується Кабінетом Міністрів України;
 - дошкільні та загальноосвітні навчальні заклади незалежно від форми власності і джерел фінансування, заклади культури, науки (крім національних та державних дендрологічних парків) (за умови використання за цільовим призначенням), освіти, охорони здоров'я, соціального захисту, фізичної культури та спорту, які повністю утримуються за рахунок коштів державного або місцевих бюджетів;
 - державні та комунальні дитячі санаторно-курортні заклади та заклади оздоровлення і відпочинку, а також дитячі санаторно-курортні та оздоровчі заклади України, які знаходяться на балансі підприємств, установ та організацій, які є неприбутковими і внесені контролюючим органом до Реєстру неприбуткових установ та організацій;
 - державні та комунальні центри олімпійської підготовки, школи вищої спортивної майстерності, центри фізичного здоров'я населення, центри з розвитку фізичної культури і спорту осіб з інвалідністю, дитячо-юнацькі спортивні школи, а також центри олімпійської підготовки, школи вищої спортивної майстерності, дитячо-юнацькі спортивні школи і спортивні споруди всеукраїнських фізкультурно-спортивних товариств, їх місцевих осередків та відокремлених підрозділів, що є неприбутковими та включені до Реєстру неприбуткових установ та організацій, за земельні ділянки, на яких розміщені їх спортивні споруди.
- (27) Відділенням встановлено, що на території Чорноморської міської ради здійснюють діяльність наступні комунальні підприємства, які не сплачують земельний податок, а саме:

- Комунальне підприємство – фірма «Райдуга» Чорноморської міської ради Одеського району Одеської області (ідентифікаційний код юридичної особи «інформація з обмеженим доступом»)

- Комунальне підприємство «Бюро технічної інвентаризації» Чорноморської міської ради Одеського району Одеської області» (ідентифікаційний код юридичної особи «інформація з обмеженим доступом»)

- (28) За даними Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (<https://usr.minjust.gov.ua>) комунальне підприємство – фірма «Райдуга» Чорноморської міської ради Одеського району Одеської області здійснює таку діяльність: «інформація з обмеженим доступом».
- (29) Головне управління Державної податкової служби в Одеській області, листом від 06.03.2023 № 3279/5/15-32-19-02-05 (вх.№ 65-01/106-Кі від 09.03.2023), надало інформацію щодо суб'єктів господарювання (комунальних підприємств, юридичних осіб інших форм власності, фізичних осіб-підприємців), які на території Чорноморської міської ради є платниками земельного податку. Аналіз наданої інформації засвідчив наступне.
- (30) На вказаній території, відповідно до Класифікації видів економічної діяльності (КВЕД), однакову з комунальним підприємством фірма «Райдуга» Чорноморської міської ради Одеського району Одеської області за відповідними видами господарську діяльність здійснюють такі суб'єкти господарювання (юридичні особи та фізичні особи-підприємці), зокрема:
- 14.13 Виробництво іншого верхнього одягу – 1 суб'єкт господарювання
 - 68.20 Надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна – 34 суб'єкта господарювання
 - 56.10 Діяльність ресторанів, надання послуг мобільного харчування - 10 суб'єктів господарювання
 - 47.11 Роздрібна торгівля в неспеціалізованих магазинах переважно продуктами харчування, напоями та тютюновими виробами - 12 суб'єктів господарювання
 - 43.21 Електромонтажні роботи – 1 суб'єкт господарювання
 - 43.22 Монтаж водопровідних мереж, систем опалення та кондиціонування - 2 суб'єкта господарювання
 - 46.90 Неспеціалізована оптова торгівля – 1 суб'єкт господарювання
 - 47.19 Інші види роздрібною торгівлі в неспеціалізованих магазинах - 18 суб'єктів господарювання
 - 47.22 Роздрібна торгівля м'ясом і м'ясними продуктами в спеціалізованих магазинах - 2 суб'єкта господарювання
 - 47.24 Роздрібна торгівля хлібобулочними виробами, борошняними та цукровими кондитерськими виробами в спеціалізованих магазинах – 1 суб'єкт господарювання
 - 47.29 Роздрібна торгівля іншими продуктами харчування в спеціалізованих магазинах - 3 суб'єкта господарювання
 - 47.89 Роздрібна торгівля з лотків і на ринках іншими товарами – 16 суб'єктів господарювання
 - 47.91 Роздрібна торгівля, що здійснюється фірмами поштового замовлення або через мережу Інтернет – 8 суб'єктів господарювання
 - 47.99 Інші види роздрібною торгівлі поза магазинами – 2 суб'єкта господарювання
 - 69.10 Діяльність у сфері права – 6 суб'єктів господарювання
 - 96.02 Надання послуг перукарнями та салонами краси -17 суб'єктів господарювання.
- (31) За даними Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (<https://usr.minjust.gov.ua>) комунальне підприємство «Бюро технічної інвентаризації» Чорноморської міської ради Одеського району Одеської області здійснює таку діяльність: «інформація з обмеженим доступом»
- (32) На вказаній території, відповідно до Класифікації видів економічної діяльності (КВЕД), однакову з комунальним підприємством «Бюро технічної інвентаризації» Чорноморської міської ради Одеського району Одеської області» за певними видами господарську

діяльність здійснюють такі суб'єкти господарювання (юридичні особи та фізичні особи-підприємці), зокрема:

68.31 Агентства нерухомості – 2 суб'єкта господарювання

71.11 Діяльність у сфері архітектури – 2 суб'єкта господарювання

71.12 Діяльність у сфері інжинірингу, геології та геодезії, надання послуг технічного консультування в цих сферах (основний) – 1 суб'єкт господарювання.

- (33) Згідно з частиною першою статті 51 Цивільного кодексу України до підприємницької діяльності фізичних осіб застосовуються нормативно-правові акти, що регулюють підприємницьку діяльність юридичних осіб, якщо інше не встановлено законом або не впливає із суті відносин.
- (34) У будь-який період часу можуть почати діяти й інші суб'єкти господарювання, окрім комунальних підприємств, які здійснюватимуть свою діяльність на однакових товарних ринках і будуть вважатись потенційними конкурентами. Тобто, вступ на товарні ринки в територіальних межах Чорноморської міської ради для суб'єктів господарювання - юридичних осіб різної форми власності та фізичних осіб – підприємців, є відкритим.
- (35) Згідно з вимогами законодавства про захист економічної конкуренції суб'єкти господарювання, що діють на одному товарному ринку, повинні знаходитися в рівних конкурентних умовах.
- (36) Надання комунальним підприємствам, заснованим Чорноморською міською радою Одеської області 100% пільги зі сплати вказаного вище податку призведе до того, що комунальні підприємства, у порівнянні зі своїми конкурентами на ринку, не будуть нести додаткових витрат (у вигляді сплати податку), що дозволить їм економити фінансові ресурси для подальшого спрямування їх на інші цілі, тобто мати привілейоване становище порівняно з конкурентами.
- (37) Відповідно до статті 5 ГК України конституційні основи правового господарського порядку в Україні становлять, зокрема, забезпечення державою захисту конкуренції у підприємницькій діяльності, недопущення зловживання монополієм становичем на ринку, неправомірного обмеження конкуренції та недобросовісної конкуренції, визначення правил конкуренції та норм антимонопольного регулювання виключно законом.
- (38) Відповідно до частини другої статті 18 ГК України державна політика у сфері економічної конкуренції, обмеження монополізму в господарській діяльності та захисту суб'єктів господарювання і споживачів від недобросовісної конкуренції здійснюється уповноваженими органами державної влади та органами місцевого самоврядування.
- (39) Частиною третьою статті 18 ГК України передбачено, що органам державної влади та органам місцевого самоврядування, їх посадовим особам забороняється приймати акти та вчиняти дії, які усувають конкуренцію або необґрунтовано сприяють окремим конкурентам у підприємницькій діяльності, чи запроваджують обмеження на ринку, не передбачене законодавством.
- (40) За умовами частини першої статті 25 цього Кодексу держава підтримує конкуренцію як змагання між суб'єктами господарювання, що забезпечує завдяки їх власним досягненням здобуття ними певних економічних переваг, внаслідок чого споживачі та суб'єкти господарювання отримують можливість вибору необхідного товару і при цьому окремі суб'єкти господарювання не визначають умов реалізації товару на ринку.
- (41) Частиною другою цієї ж статті передбачено, що органам державної влади і органам місцевого самоврядування, що регулюють відносини у сфері господарювання, забороняється приймати акти або вчиняти дії, що визначають привілейоване становище суб'єктів господарювання тієї чи іншої форми власності, або ставлять у нерівне становище окремі категорії суб'єктів господарювання чи іншим способом порушують правила конкуренції.
- (42) Згідно з частиною третьою статті 25 ГК України уповноважені органи державної влади і органи місцевого самоврядування повинні здійснювати аналіз стану ринку і рівня

конкуренції на ньому і вживати передбачених законом заходів щодо упорядкування конкуренції суб'єктів господарювання.

- (43) Відповідно до частини першої статті 40 ГК України державний контроль за дотриманням антимонопольно-конкурентного законодавства, захист інтересів підприємців та споживачів від його порушень здійснюються Антимонопольним комітетом України відповідно до його повноважень, визначених законом.
- (44) Згідно з частиною першою статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» державна політика у сфері розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму в господарській діяльності, здійснення заходів щодо демонополізації економіки, фінансової, матеріально-технічної, інформаційної, консультативної та іншої підтримки суб'єктів господарювання, які сприяють розвитку конкуренції, здійснюється, у тому числі, органами місцевого самоврядування.
- (45) Частина друга цієї статті визначає, що, зокрема, органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.
- (46) Державна конкурентна політика покликана забезпечити такі умови функціонування ринку, при яких не виникає обмеження інтересів суб'єктів господарювання або порушення прав споживачів.
- (47) Недотримання зазначених принципів призводить до нездійснення органами місцевого самоврядування заходів, які сприяють розвитку конкуренції.
- (48) Отже, будь-які учасники кожного з товарних ринків, незалежно від форми власності, повинні мати можливість на рівних умовах конкурувати між собою на відповідному ринку.
- (49) Звільнення від сплати земельного податку може призвести до надання комунальним підприємствам, заснованим Чорноморською міською радою Одеської області пільги, що ставитиме його у привілейоване становище стосовно конкурентів – суб'єктів господарювання, які здійснюють аналогічну діяльність до діяльності вище зазначених комунальних підприємств, тобто діють на тих самих товарних ринках.

6. Кваліфікація дій Відповідача та висновки у справі

- (50) Частиною першою статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що державна політика у сфері розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму в господарській діяльності, здійснення заходів щодо демонополізації економіки, фінансової, матеріально-технічної, інформаційної, консультативної та іншої підтримки суб'єктів господарювання, які сприяють розвитку конкуренції, здійснюється органами державної влади, органами місцевого самоврядування та органами адміністративно-господарського управління та контролю.
- (51) Частиною другою статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.
- (52) Отже, органи місцевого самоврядування повинні здійснювати заходи щодо створення та розвитку конкурентного середовища на товарних ринках.
- (53) Крім того, відповідно до частини другої статті 25 ГКУ, зокрема, органам місцевого самоврядування, що регулюють відносини у сфері господарювання, забороняється приймати акти або вчиняти дії, що визначають привілейоване становище суб'єктів господарювання тієї чи іншої форми власності, або ставлять у нерівне становище окремі категорії суб'єктів господарювання чи іншим способом порушують правила конкуренції.
- (54) Відповідно до статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів

адміністративно-господарського управління та контролю є прийняття будь-яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь-які інші дії чи бездіяльність органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю (колегіального органу чи посадової особи), які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.

- (55) Відповідно до абзацу сьомого частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю визнаються дії щодо надання окремим суб'єктам господарювання або групам суб'єктів господарювання пільг чи інших переваг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що призводить або може призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.
- (56) Відповідно до частини третьої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» вчинення антиконкурентних дій органами місцевого самоврядування забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.
- (57) Відповідно до пункту 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентні дії органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю є порушення законодавства про захист економічної конкуренції.
- (58) Таким чином, дії Чорноморської міської ради, які полягають у встановленні в Рішенні 1 зі змінами внесеними в Рішенні 2 пільги комунальним підприємствам, заснованим Чорноморською міською радою щодо сплати податку за земельні ділянки у розмірі 100 відсотків, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 3 статті 50, абзацом сьомим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, шляхом надання окремим суб'єктам господарювання пільги, яка ставить їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що може призвести до спотворення конкуренції.

7. Заперечення Відповідача та їх спростування

- (59) Листом від 10.08.2023 №ВІХ-ВХ-3110-23-4142-2023(вх. №65-01/1449 від 10.08.2023) виконавчий комітет Чорноморської міської ради Одеського району Одеської області надав свої заперечення на подання з попередніми висновками від 26.07.2023 №65-03-100п у справі №37-01/2023, а також надав пояснення листом від 17.08.2023 №65-01/1480 у справі №37-01/2023 у яких зазначив таке.
- (60) Рішенням Чорноморської міської ради Одеського району Одеської області від 26.06.2019 №444-VII «Про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку на території Чорноморської міської ради Одеської області на 2020 рік» (із змінами і доповненнями) встановлено пільги для фізичних та юридичних осіб, надані відповідно до пункту 284.1 статті 284 Податкового кодексу України.
- (61) Зокрема, зазначеним рішенням міської ради надані пільги комунальним підприємствам, заснованим Чорноморською міською радою Одеського району Одеської області щодо земельного податку у розмірі 100 відсотків.
- (62) Готуючи вказаний проект рішення міської ради, управління комунальної власності та земельних відносин Чорноморської міської ради Одеської області у порядку, передбаченому статтею 9 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання», зверталось до Антимонопольного комітету України листами від 22.10.2018 № 344 (вх. № 877-ПДД від 29.10.2018) та від 22.10.2018 № 545 (вх. № 878-ПДД від 29.10.2018) щодо встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку на території Чорноморської міської ради Одеської області на 2018, 2019 роки.

- (63) У свою чергу, листом від 11.01.2019 №500-29/01-335 Антимонопольний комітет України повідомив, що відповідно до підпункту 12.3.7. пункту 12. статті 12 Податкового кодексу України не дозволяється сільським, селищним, міським радам та радам об'єднаних територіальних громад, що створені згідно з законом та перспективним планом формування територій громад, встановлювати індивідуальні пільгові ставки місцевих податків та зборів для окремих юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців і фізичних осіб або звільняти їх від сплати таких податків та зборів.
- (64) Підсумовуючі Антимонопольний комітет України зазначив, що встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку у меншому розмірі за максимальний, що визначений Податковим кодексом України, на території Чорноморської міської ради Одеської області не надає переваг суб'єктам господарювання та не містить вибіркового характеру, а отже, не буде вважатися державною допомогою.
- (65) Встановлюючи пільги із сплати земельного податку на території Чорноморської міської ради Одеської області міська рада не зазначала назви конкретних комунальних підприємств.
- (66) У той же час Відділенням встановлено, що на території Чорноморської міської ради Одеської області провадять господарську діяльність, зокрема комунальні підприємства, які не сплачують земельний податок (абзац 27 рішення), а отже фактично скористались зазначеною податковою пільгою.
- (67) У матеріалах справи зазначено, що ринки, на яких провадять діяльність зазначені комунальні підприємства є конкурентними та відкритими, отже окрім суб'єктів (які зазначені у абзацах 30,32 даного рішення), які вже провадять діяльність однаково із зазначеними комунальними підприємствами на відповідних ринках у будь-який період часу можуть почати діяти й інші суб'єкти господарювання.
- (68) Разом з тим, органи місцевого самоврядування мають забезпечувати умови функціонування ринку, за яких не виникає обмеження інтересів суб'єктів господарювання або порушення прав споживачів.
- (69) Таким чином, заперечення Відповідача не спростовують висновки у справі про те, що звільнення від сплати земельного податку може призвести до надання комунальним підприємствам, заснованим Чорноморською міською радою Одеської області пільги, що ставитиме їх у привілейоване становище стосовно конкурентів – суб'єктів господарювання, які здійснюють аналогічну діяльність до діяльності вищезазначених комунальних підприємств, тобто діють на тих самих товарних ринках.

8. Остаточні висновки адміністративної колегії у справі

- (70) Таким чином, зібраними у справі № 37-01/2023 доказами підтверджується висновок адміністративної колегії Південного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України про те, що дії Чорноморської міської ради (ідентифікаційний код юридичної особи «інформація з обмеженим доступом»; місцезнаходження: «інформація з обмеженим доступом»), які полягають у встановленні в рішенні від 26.06.2019 № 444- VII «Про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку на території Чорноморської міської ради Одеської області на 2020 рік» зі змінами внесеними рішенням від 12.07.2022 № 232 – VIII «Про внесення змін до рішення Чорноморської міської ради Одеського району Одеської області від 26.06.2019 №444 -VII «Про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку на території Чорноморської міської ради Одеського району Одеської області (зі змінами та доповненнями)» яким встановлено пільги комунальним підприємствам, заснованим Чорноморською міською радою щодо сплати податку за земельні ділянки у розмірі 100 відсотків, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченими пунктом 3 статті 50, абзацом сьомим частини другої статті 15 Закону

України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, шляхом надання окремим суб'єктам господарювання пільг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що може призвести до спотворення конкуренції.

- (71) Ураховуючи викладене, керуючись статтями 7 і 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3 і 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482, та пунктами 5, 32, Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 № 5, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29.06.1998 № 169-р) (зі змінами), адміністративна колегія Південного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати дії Чорноморської міської ради (ідентифікаційний код юридичної особи «інформація з обмеженим доступом»; місцезнаходження: «інформація з обмеженим доступом»), які полягають у встановленні в рішенні від 26.06.2019 № 444- VII «Про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку на території Чорноморської міської ради Одеської області на 2020 рік» зі змінами внесеними рішенням від 12.07.2022 № 232 – VIII «Про внесення змін до рішення Чорноморської міської ради Одеського району Одеської області від 26.06.2019 №444 -VII «Про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку на території Чорноморської міської ради Одеського району Одеської області (зі змінами та доповненнями)» пільги комунальним підприємствам, заснованим Чорноморською міською радою щодо сплати податку за земельні ділянки у розмірі 100 відсотків, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 3 статті 50, абзацом сьомим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, шляхом надання окремим суб'єктам господарювання пільг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що може призвести до спотворення конкуренції.

2. Зобов'язати Чорноморську міську раду (ідентифікаційний код юридичної особи «інформація з обмеженим доступом»; місцезнаходження: «інформація з обмеженим доступом») впродовж двох місяців з дня отримання рішення припинити порушення, визначене у пункті 1 резолютивної частини цього рішення.

Про виконання рішення повідомити Південне міжобласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України з наданням копій підтверджуючих документів.

Відповідно до частини першої статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення адміністративної колегії територіального відділення Антимонопольного комітету України може бути оскаржено до господарського суду у двомісячний строк з дня його одержання.

Голова Колегії

Андрій БОРИСЕНКО